

Social konsekvensanalys med barnkonsekvensanalys

Detaljplan för del av Göingegården 1:13 m.fl., Södra Trönninge etapp 1
Varbergs kommun
2022-04-12

**VARBERGS
KOMMUN**

Bakgrund

Förutsättningar för social hållbarhet är bland annat social rättvisa, förtroende och deltagande. Den fysiska miljön ska fungera för alla människor som använder den och inte skapa barriärer eller exkludera. Att analysera konsekvenserna av ett planförslag i ett tidigt skede utifrån sociala aspekter syftar till att stärka arbetet med sociala aspekter i samhällsplaneringen.

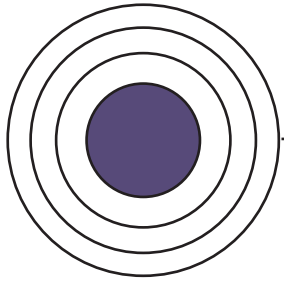
Att även enskilt analysera och bedöma konsekvenserna av ett planförslag utifrån barn och ungas perspektiv syftar till att stärka barnperspektivet i den fysiska miljön. Sveriges riksdag fattade år 2018 beslut om att inkorporera FN:s konvention om barns rättigheter i svensk lagstiftning och den 1 januari 2020 trädde lagen i kraft. Genom att synliggöra barn och ungas perspektiv i planeringen belyses planeringens konsekvenser och bidrar till ett djupare kunskapsunderlag.

En social konsekvensanalys med barnkonsekvensanalys bör, för de planförslag där sociala aspekter och barnperspektiv förväntas påverkas, finnas med under hela planprocessen för att ge effekt genom hela processen. Analysen bidrar som handläggarstöd och kan användas på olika sätt beroende på omständighet och planskede. Matrisen är ett stöd för att identifiera och ordna sociala aspekter för det aktuella planområdet och dess omgivning. Med matrisen medvetandegörs hur sociala aspekter och barnperspektiv kan bearbetas i planförslaget och tydliggör om planförslaget är i behov av justering för att ta hänsyn till dessa aspekter.

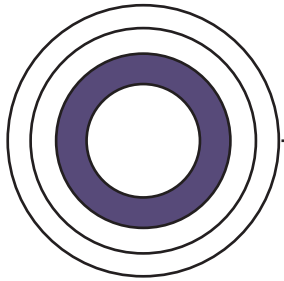
Detaljplan för del av Göingegården
1:13, Södra Trönninge etapp 1

Framtagen av stadsbyggnadskontoret,
Varbergs kommun

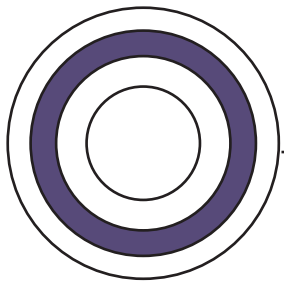
Planområde/Plats

del av Göingegården 1:13 m.fl., Södra Trönninge etapp 1

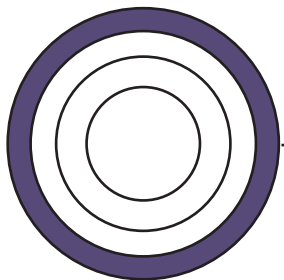
Närmiljö

Göingegården/Trönninge

Omkringliggande områden

-

Varbergs kommun

-

Bearbetat planförslag, samråd, daterad 2022-12-01

Nulägesbeskrivning

Planområdet är beläget ca 4 kilometer nordöst om Varbergs centrum. Området är beläget söder om Lindbergsvägen mitt emot Trönningeskolan. Nordost om området ligger Trönninge och Trönninge by, och sydväst om planområdet ligger bostadsområdet Göingegården.

Planområdet utgörs av del av fastigheten Göingegården 1:13, del av Trönninge 7:47 och del av Trönninge s:8 och är omkring 15 ha stort. Fastigheten Göingegården 1:13 är privatägd, Trönninge 7:47 är i kommunal ägo och Trönninge s:8 är en samfällighet. Fastigheten Trönninge 1:13 utgörs idag av jordbruksmark, Himleån samt naturmark längs ån. Fastigheterna Trönninge 7:47 och Trönninge s:8 är båda delar av Lindbergsvägen. Totalt är planområdet cirka 14,6 hektar. 5,6 hektar av dessa planläggs som kvartersmark.

Planområdet omfattas av planprogram för Södra Trönninge, godkänt av kommunfullmäktige 19 januari 2017. Aktuell detaljplan är en av flera etapper som planeras för den nya stadsdelen Södra Trönninge. Detaljplanen omfattar bostäder, förskola och äldreboende samt stadsdelspark och erforderliga trafiklösningar och dagvattenlösningar.

Sociala konsekvenser av planförslaget

Begrepp/skala 	Planområde/Plats 	Närmiljö 	Omkringliggande områden 	Varbergs kommun
<p>Sammanhållen stad <i>En sammanhållen stad är en stad utan starka barriärer, med starka kopplingar och samband mellan olika delar. En sammanhållen stad präglas av mångfald och jämlikhet. En variation av skala, upplåtelseformer och funktioner finns i alla kommunens delar. Möjligheten finns för bostadskarritär inom stadsdelen, och likaså kvarboendemöjligheter på äldre dar.</i></p>	<p>Planförslagets GC-vägar planeras så att de kopplar mot befintligt GC-nät, säkra övergångar över gatorna samt mot kollektivtrafikens hållplatser. En föreslagen GC-bro över Himleån stärker den öst-västra kopplingen mellan befintliga bostadsområdet och de planerade.</p> <p>Planförslaget möjliggör för en bredd och variation av bostadstyper, vilka kan komplettera de befintliga bostäderna i närområdet.</p>	<p>För både Lindbergsvägen och den planerade Östergatan föreslås i detaljplanen säkra övergångar för att koppla ihop funktioner på de olika sidorna av gatorna. Planområdets GC-nät kopplar mot säkra övergångar och befintligt GC-nät, mot tex skolan och idrottsområdet, samt vidare väster ut mot Varbergs centrum.</p>		
<p>Samspel <i>Människan behöver samspela för att överleva. Platser för möten mellan människor (från olika delar av kommunen, i olika åldrar osv) utformas med trygga, jämställda och jämlika förutsättningar för samspel.</i></p>	<p>Inom området planeras för nya målpunkter så som förskola, äldreboende och stadsdelspark med stadsdelslekplats. Stadsdelsparken bör utformas för att attrahera olika åldrar. Parken har potentialen att locka en bredd av invånare från både befintliga bostadsområden och planerade.</p>	<p>Stadsdelsparken längs Himleån har potentialen att fungera som en mötesplats för både tillkommande och redan befintliga bostadsområden i Göingegården/Trönninge.</p> <p>I närområdet finns en grundskola samt ett idrottsområde med ett brett upptagningsområde.</p>		
<p>Vardagsliv <i>En tät stad där det är nära till de funktioner som behöves i vardagen bidrar till att underlätta "vardagspusslet". Möjlighet att gå, cykla och åka kollektivt till de funktioner som behövs i vardagen är en viktig del av både en ekologisk- och socialt hållbar stad. I vardagen ska det vara enkelt att komma ut i attraktiva gröna vistelser nära bostaden och arbetsplatsen.</i></p>	<p>Inom planområdet ges förutsättningar för ett par nya målpunkter som underlättar vardagslivet - en förskola föreslås mitt emot den befintliga skolan utmed Lindbergsvägen.</p> <p>Planförslaget medger olika typer av vardagsgrönska - från den egna privata trädgården eller uteplatsen, till mindre gemensamma grönområden med plats för närlek, samt ett större grönområde i form av stadsdelspark med gångvägar längs Himleån.</p> <p>Planområdet har goda kopplingar till kollektivtrafiken.</p>	<p>En viktig vardagsfunktion som idag saknas inom planområdet och i dess närhet är dagligvaruhandel.</p>		

Begrepp/skala 	Planområde/Plats 	Närmiljö 	Omkringliggande områden 	Varbergs kommun
<p>Platskänsla <i>Platsens karaktär, människans identitet kopplad till platsen och om samspelet där emellan. Den tillhörighet man känner till en plats hänger samman med att miljön är väl omhändertagen och med möjlighet att få vara medskapande. Det hänger också samman med trygghet, förankring och att det går att läsa platsens historia och förstå dess sammanhang.</i></p>	<p>Planområdet består i gammalt jordbrukslandskap kopplat till gården Göingegården. Även Himleån och dess natur är ett starkt och viktigt karaktärdrag för området. Element från det gamla jordbrukslandskapet och den gamla gården kan lyftas fram vid den fortsatta utformningen av bostadsområdet och stadsdelsparken. Himleån och dess natur bevaras och utvecklas och kommer även efter en utbyggnad av området vara ett tydlig och karaktärsskapande element.</p>	<p>Den gamla gården med sina karaktäristiska mangårdsbyggnader är belägna strax nordväst om planområdet.</p>		
<p>Hälsa och säkerhet <i>I en hälsosam stad har alla tillgång till varierade och stimulerande utemiljöer för vistelse, motion och avkoppling. Detta för att främja folkhälsa och mående.</i></p> <p><i>I en säker stad upplever invånarna trygghet, i såväl sin boendemiljö, i stadens offentliga platser och i trafiken.</i></p> <p><i>I en hälsosam stad utsätts invånarna inte för ohälsosamma nivåer av buller och luftföroreningar.</i></p>	<p>Himleån och dess natur är en stor tillgång till både det planerade bostadsområdet och befintliga. Planen medger att naturområdet utvidgas inåt land på det som idag är jordbruksmark.</p> <p>Det nya området har tydliga och säkra kopplingar mot hållplatslägen för kollektivtrafiken. Med placering av förskola och äldreboende, samt bostäder ut mot både befintligt och föreslaget läge för hållplats får dessa "ögon" på sig under flera av dygnets timmar, och kan upplevas som trygga att vänta på bussen även efter mörkrets inbrott.</p>	<p>En föreslagen GC-bro över Himleån tillgängliggör stadsdelsparken för fler än de boende inom planområdet.</p>		

Slutsats

Planförslaget har goda förutsättningar för social hållbarhet genom;

- en variation av bostäder,
- tillgång till grönska av olika former och i stor omfattning,
- gena och trygga rörelsestråk för oskyddade trafikanter, vilka kopplar mot befintliga cykelstråk och till hållplatslägen för kollektivtrafiken.

Medskick till efterföljande skeden

- Efterföljande skeden reglerar upplåtelseformer och säkerställer en variation av boendemöjligheter.
- Utformningen av stadsdelsparken säkerställer att parken attraherar en bred åldersstruktur.
- Element från det gamla jordbrukslandskapet och den gamla gården kan lyftas fram vid den fortsatta utformningen av bostadsområdet och stadsdelsparken.

Barnkonsekvenser av planförslaget

Begrepp/skala 	Planområde/Plats 	Närmiljö 	Omkringliggande områden 	Varbergs kommun
<p>Sammanhållen stad <i>I en sammanhållen stad kan även de yngre invånarna röra sig tryggt och säkert. Yngre barn behöver bilfria eller bilsäkra stråk för att kunna vidga sina cirklar. Trygga stråk och en väl fungerande kollektivtrafik hela dygnet behövs för att unga ska våga och kunna ta sig till stadens olika delar.</i></p>	<p>Nya målpunkter för barn inom planområdet är främst den nya förskolan samt stadsdelsparken med stadsdelslekplats. Planförslaget medger även att mindre grönområden med närlek kan få ta plats inom varje bostadsenkav.</p>	<p>Den befintliga grundskolan och idrottsområdet norr om Lindbergsvägen kopplas samman med planområdet genom säkra övergångar och gena trygga GC-stråk.</p> <p>Genom planområdet finns både i nord-sydlig- samt östvästlig riktning separata GC-vägar. Dessa kopplar på ett tydligt sätt mot både skola/idrottsområde och stadsdelsparken.</p>		
<p>Samspel <i>Människan behöver samspela för att överleva. Barn lär sig samspel i leken. Barn och unga behöver platser för möten och samspel där det inte förutsätts att de kan betala eller att de är i en vuxens sällskap.</i></p>	<p>Stadsdelsparken bör utformas för att attrahera en bredd av åldrar. Som komplement för de mindre barnen ger detaljplanen möjlighet för närlek inom varje bostadsenkav.</p>	<p>Utöver stadsdelsparken, finns för de större barnen även vistelseytor inom grundskolans skolgård, strax norr om planområdet.</p>		
<p>Vardagsliv <i>Barn tar staden i anspråk steg för steg. Fordonstrafiken utgör ett stort hinder för barns rörelsefrihet. Barn och unga behöver ha närhet och tillgång till service och platser för lek och rekreation. Möjlighet att gå, cykla och åka kollektivt till de funktioner som behövs i vardagen är viktigt. Barn lever stora delar av sina vardagsliv i förskole- och skolmiljöer.</i></p>	<p>Inom planområdet planläggs för förskola.</p> <p>Planförslaget medger olika typer av vardagsgrönska - från den egna privata trädgården eller uteplatsen, till mindre gemensamma grönområden med plats för närlek, samt ett större grönområde i form av stadsdelspark med gångvägar längs Himleån.</p>	<p>I planområdets direkta närhet finns en grundskola och ett idrottsområde. Genom att i planområdet möta upp med gena och trygga rörelsestråk för fotgängare och cyklister medges en trygg och säker (skol)väg även för de lite yngre barnen.</p> <p>Planområdet kopplar dessutom med GC-vägar till befintligt samt planerat hållplatsläge för kollektivtrafiken.</p>		

Begrepp/skala 	Planområde/Plats 	Närmiljö 	Omkringliggande områden 	Varbergs kommun
<p>Platskänsla <i>Platsens karaktär, människans identitet kopplad till platsen och om samspelet där emellan. Den tillhörighet man känner till en plats hänger samman med att miljön är väl omhändertagen och med möjlighet att få vara medskapande. Det hänger också samman med trygghet, förankring och att det går att läsa platsens historia och förstå dess sammanhang.</i></p>	<p>Planområdet är stort och medger en större utbyggnad av bostäder. För att ge en överblickbarhet, orientering och en "hemkänsla" är området uppdelat i olika enklaver. I den fortsatta utformningen av dessa finns stora möjligheter att jobba vidare med identitet och hemkänsla. Som komplement till dessa enklaver och dess närgrönska finns den gemensamma stadsdelsparken.</p>	-		
<p>Hälsa och säkerhet <i>Barn är mer känsliga för buller och luftföroreningar. För att barns närmiljö ska vara säker har separering från biltrafik och hastighetssäkring av korsningspunkter med bilnätet stor betydelse. Barn som har tillgång till varierade och stimulerande utemiljöer har bättre förutsättningar att utvecklas psykiskt, fysiskt och socialt.</i></p>	<p>Planområdet medger en variation av vistelsezoner i buller- och trafikskyddade lägen.</p> <p>Stadsdelslekplatsen placeras på ett säkert avstånd från Himleån.</p> <p>Genom stadsdelsparken finns helt bilfria rörelsestråk, och vardera bostadsenkla kopplas med seprata GC-vägar mot parken.</p>	<p>Målpunkter för barn, utanför planaområdet är främst skola och idrottsområdet - planaområdet möter upp med gena och trygga rörelsestråk för fotgängare och cyklister för att skapa en trygg och säker (skol)väg.</p>		

Slutsats

Planförslaget har goda förutsättningar för att skapa en trygg och attraktiv livsmiljö för barn- och unga genom att;

- förskola planeras för inom planområdet och grundskola finns i dess direkta närhet,
- gena och trygga rörelsestråk kopplar genom planområdets bostadsenkla mot förskola, skola, hållplatslägen och stadsdelspark,
- planförslaget medger en god tillgång till olika typer av vistelsezoner för barn och unga.

Medskick till efterföljande skeden

- Utformningen av stadsdelsparken säkrar att parken attraherar barn- och ungdomar i olika åldrar.
- Utformningen av närgrönskan säkrar att de fungerar som kompletterande lekmiljöer för främst de lite yngre barnen.
- I den fortsatta utformningen av bostadsenkla finns stora möjligheter att jobba vidare med identitet och hemkänsla.

**VARBERGS
KOMMUN**